

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	17 Mehefin 2024
TEITL	Hunan Asesiad a Rhaglen Waith
AWDUR	Swyddog Monitro

1. Mae dau fwriad ar gyfer yr adroddiad yma sef cynnal hunan asesiad o waith ac allbynnau'r Pwyllgor yn ystod 2023-24 ac ystyried rhaglen waith drafft ar gyfer 2024-25
2. Mae cylch gorchwyl y Pwyllgor Safonau wedi gosod drwy statud yng Nghyfansoddiad y Cyngor ac mae'n amserol efallai fod y Pwyllgor yn talu sylw newydd ar y rhain ar ddechrau tymor newydd er ffurfio cynllun gwaith ar gyfer y flwyddyn.
  - (a) Hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan Gynghorwyr ac Aelodau cyfetholedig yr Awdurdod;
  - (b) Cynorthwyo'r Cynghorwyr a'r Aelodau cyfetholedig i ddilyn y Cod Ymddygiad Aelodau;
  - (c) Cynghori'r Cyngor ar fabwysiadu neu ddiwygio'r Cod Ymddygiad Aelodau;
  - (ch) Monitro gweithrediad y Cod Ymddygiad Aelodau;
  - (d) Cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi Cynghorwyr ac Aelodau cyfetholedig ar faterion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad Aelodau.
  - (e) a'r swyddogaethau penodol yma
  - (f) Ymarfer y swyddogaethau perthnasol uchod mewn perthynas â chynghorau cymuned
  - (g) monitro cydymffurfiaeth arweinwyr grwpiau gwleidyddol ar y cyngor â'u dyletswyddau o dan adran 52A(1) Deddf Llywodraeth Leol 2000;
  - (h) cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi arweinwyr grwpiau gwleidyddol ar y cyngor ynghylch materion sy'n ymwneud â'r dyletswyddau hynny.
3. Gofynnir i aelodau'r Pwyllgor ystyried y swyddogaethau a restrir yn y golofn gyntaf ac yna nodi pa asesiad mae'n credu sy'n berthnasol iddynt gan ddefnyddio'r categorïau canlynol:

Categori 1 – Fod y Pwyllgor wedi gwneud cynnydd sylweddol yn cyflawni'r

swyddogaeth neu yn achos tasgau penodol nid yw'r angen i weithredu wedi codi.

Categori 2 - Fod y Pwyllgor wedi gweithredu'r swyddogaeth yn sylweddol

Categori 3 - Fod y Pwyllgor wedi gweithredu'r swyddogaeth ond mae angen rhoi sylw pellach.

Categori 4 - Nid oes dystiolaeth fod y Pwyllgor wedi gweithredu'r swyddogaeth ac mae sail i awgrymu fod angen rhoi sylw i'r maes.

Mae angen nodi'r dystiolaeth sy'n cefnogi'r categori mae'r Pwyllgor yn ei ddyfarnu. Mae'r golofn "Tystiolaeth" yn dangos peth enghreifftiau o dystiolaeth ond mae'n bosib y bydd aelodau'r Pwyllgor yn gallu ychwanegu ati.

4. O ddyfarnu categori i bob swyddogaeth a nodi'r dystiolaeth bydd yn bosib i'r Pwyllgor ddod i gasgliad ynglŷn â pha gamau ychwanegol sydd angen eu cymryd (os o gwbl). Mae'r golofn olaf yn cynnwys rhai awgrymiadau am gamau pellach fydd yn bwydo trwodd i raglenni gwaith y Pwyllgor yn y dyfodol.

6. Atodiadau

Yn Atodiad 1 ceir hunan asesiad drafft er ystyriaeth gan y Pwyllgor

Yn Atodiad 2 Rhaglen Waith drafft ar gyfer 2024-25

ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Pwyllgor gynnal Hunan Asesiad o'r perfformiad yn 2023-2024 ynghyd a chymeradwyo rhaglen waith ar gyfer 2024-2025

ATODIAD 1

HUNAN ASESIAD Y PWYLLGOR SAFONAU 2023/24

SWYDDOGAETH	ASESIAD (1/2/3/4)	Tystiolaeth	Camau pellach
Hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan aelodau		Mae'r Cadeirydd ac Is Gadeirydd wedi Fforwm Safonau Cymru i rannu profiadau hefo pwyllgorau safonau eraill. Cyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cyngor Llawn	Parhau i fynychu a chefnogi
Cynorthwyo'r aelodau i gadw at y Cod Ymddygiad		Swyddog Monitro a'i dim yn darparu cyngor ac arweiniad mewn cyfarfodydd ac ar sail un i aelodau.	
Cynghori'r Cyngor ynglŷn â mabwysiadu neu ddiwygio'r Cod Ymddygiad		Dim achlysur wedi codi i ddiwygio'r Cod. Ond, adolygwyd y Drefn Datrys Mewnol i gefnogi dyletswydd Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol dan 52A(1) Deddf Llywodraeth Leol 2000;	
Monitro gweithrediad y Cod Ymddygiad		Derbyn adroddiadau rheolaidd o honiadau yn erbyn aelodau Derbyn adroddiadau blynyddol yr Ombwdsman a Phanel Dyfarnu Cymru	Parhau i fonitro ystyried dulliau amgen o dderbyn gwybodaeth Derbyn adroddiadau blynyddol am y gofrestr buddiannau a lletygarwch.
Cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi aelodau ar faterion yn		Trefnwyd hyfforddiant Cod Ymddygiad llawn ar gyfer aelodau gyda'r sesiwn	Angen edrych ar ddarparu hyfforddiant

ymwneud a'r Cod Ymddygiad		gyntaf yn cymryd lle yn ystod Chwefror a'r ail ym Mis Ebrill	pellach gan fod nifer o aelodau heb fynychu
Rhoi goddefebau i aelodau		Trafodwyd a dyfarnwyd dau gais am oddefeb gan y Pwyllgor yn Chwefror 2024	
Ymdrin ag adroddiadau o driwlynlys achos ac unrhyw adroddiadau gan y Swyddog Monitro ar faterion a gyfeiriwyd gan yr Ombwdsmon		Cynhaliwyd 1 gwrandawriad yn ystod y flwydd ynglŷn ag Aelod Cyngor Gwynedd Yn ogystal adolygwyd y drefn ar gyfer gwrandawriadau er cryfhau y cyfathrebu.	
Awdurdodi'r Swyddog Monitro i dalu lwfansau i bersonau a gynorthwyo gydag ymchwiliad		Dim i;w adrodd	
Monitro cydymffurfiaeth arweinwyr grwpiau gwleidyddol ar y cyngor â'u dyletswyddau o dan adran 52A(1) Deddf Llywodraeth Leol 2000; Cynghori hyfforddi neu drefnu i hyfforddi arweinwyr grwpiau gwleidyddol ar y cyngor ynghylch materion sy'n ymwneud â'r dyletswyddau hynny.		Cynhaliwyd sesiwn ar y cyd gyda Arweinyddion Grwpiau ac aelodau y Pwyllgor Safonau i ystyried y dyletswydd Mabwysiadwyd meini prawf a trefn adrodd ar y dyletswydd. Mae'r Swyddog Monitro wedi cyfarfod gyda'r Arweinyddion Grwpiau yn unigol i drafod materion Cod Ymddygiad	Bydd y trefniadau yn cael eu cynnal yn unol â'r canllawiau statudol.
Ymarfer y swyddogaethau perthnasol uchod mewn perthynas â chynghorau cymuned		Swyddog Monitro a'i dîm yn darparu cyngor ac arweiniad i gynghorau, clerod ac aelodau. Fodd bynnag cydnabyddir fod darparu i gweithgaredd megis hyfforddiant wedi bod yn heriol ac mae'r ardal yma angen sylw a dod i gasgliad ynglŷn a ffordd ymlaen	Angen ystyried adfer y rhaglen ar sail rhithiol pan mae adnoddau yn caniatáu

ATODIAD 2/ APPENDIX 2

<p>Gwaith Pwyllgor Safonau 2024/2025</p>	<p>Standards Committee Work –2024/25</p>
<p>17 Mehefin 2024</p> <p>Adroddiad Blynyddol</p> <p>Honiadau yn erbyn aelodau</p> <p>Hunan Asesiad a Rhaglen Waith</p>	<p>17 June 2024</p> <p>Annual Report</p> <p>Allegations Against Members</p> <p>Self-Assessment and Work Programme</p>
<p>4 Tachwedd 2024</p> <p>Cofrestr Rhoddion a Lletygarwch</p> <p>Cofrestr Datgan Buddiant</p> <p>Adroddiad Blynyddol yr Ombwdsman</p> <p>Honiadau yn erbyn Aelodau</p> <p>Adolygu gweithrediad Protocol Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol</p> <p>Adolygu trefniadau datrysiad Mewnol</p> <p>Derbyn adroddiad o Fforwm Safonau Cymru</p>	<p>4 November 2024</p> <p>Gifts and Hospitality Register</p> <p>Declaration of Interest Registers</p> <p>Ombudsman’s Annual Report</p> <p>Allegations Against Members</p> <p>Review the operation of the Group Leaders Protocol</p> <p>Review of Internal resolution arrangements</p> <p>Receive report from the Wales Standards Forum</p>
<p>Chwefror 2025</p> <p>Adroddiad Blynyddol y Panel Dyfarnu</p> <p>Honiadau yn erbyn aelodau</p> <p>Hunan Asesiad a Rhaglen Waith</p> <p>.</p>	<p>February 2025</p> <p>Annual Report of Adjudication Panel</p> <p>Allegations against members</p> <p>Self-Assessment and Work Programme</p>